

Z obsahu: Kanada vyzývá EU k intenzivnější spolupráci na projektech CCS | Obama požaduje urychlení investic do čistých technologií | Nový kodex komisařům zakáže pobyty na jachtách | Agáve – je libo tequila nebo benzín? | První energetický summit EU

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

opět jsme si pro Vás připravili pestrý koktejl zpráv o dění nejen v Evropské unii. V rubrice „Energetická politika Evropské Unie“ se dočtete například o novém kodexu, který zakáže komisařům pobyty na jachtách. Dále, že členské státy potvrdily restrikce CDM kreditů nebo že Kanada vyzývá EU k intenzivnější spolupráci na projektech CCS. Nicméně ani tentokrát Vám nepřinášíme novinky pouze z Evropské agendy, nýbrž z celého světa. Jednou z těchto zpráv „ze světa“ je, že americký prezident Barack Obama požaduje urychlení investic do výzkumu čistých technologií a také do rozvoje nových malých nukleárních reaktorů. Co se zpráv z Evropy týče, jistě Vás bude zajímat, jak proběhlo historicky největší cvičení při simulaci jaderné havárie dne 2. února ve Švédsku a také, že komisař Oettinger chce propagovat investice do energetiky prostřednictvím roadshow. V rubrice „FAQ“ tentokrát odpovídáme na Vaše nejčastější otázky na téma „Obnovitelné zdroje – situace v Evropě“. V rubrice o právních předpisech Evropské unie, rozhodnutích, judikatuře a jiných dokumentech institucí Evropské unie pro Vás máme novinky ohledně zahájení veřejné konzultace o problematice pevné a plyné biomasy, spuštění výzvy pro projekty týkající se inteligentní energetiky, schválení převzetí International Power společností GDF Suez a také schválení převzetí společnosti Draka Holding firmou Prysmian. Máme však pro Vás zprávy nejen z energetiky. V rubrice „Evropské zajímavosti a zprávy“ si například přečtete článek o agáve a udělejte si sami názor, zda z této rostliny raději vyrábět tequilu nebo benzín. Dále Vás možná zaujme, jak se Evropská unie snaží vypořádat s elektroodpadem nebo jak v poslední době stoupá aktivita v oblasti chytrých sítí.

S přáním příjemného čtení

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Evropská agenda,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu,
+420 211 042 509, zuzana.krejcirikova@cez.cz |

Jiří Horák, +420 211 042 510, jiri.horak03@cez.cz |

Lucie Horová, +420 211 042 704, lucie.horova@cez.cz |

Veronika Stejskalová, +420 211 042 445,

veronika.stejskalova@cez.cz |

Václav Lebeda, +420 211 042 580, vaclav.lebeda@cez.cz |

Barbora Vondrušková, +420 211 042 572,

barbora.vondruskova@cez.cz |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**Členské státy potvrdily
restrikce CDM kreditů**

**Evropská unie
bojuje s elektroodpadem**

Nové vystoupení lorda
Sterna ke změnám
klimatu

Založení sítě pro ochranu
kritické energetické
infrastruktury

EU podniká kroky
ke snazší realizaci
plynovodu Nabucco

Kanada vyzývá EU
k intenzivnější spolupráci
na projektech CCS

ČLENSKÉ STÁTY POTVRDILY RESTRIKCE CDM KREDITŮ

Zástupci členských států se 21. ledna shodli na zákazu využívání CDM a JI kreditů na likvidaci skleníkového plynu trifluormethanu (HFC-23) a oxidu dusného uvolňovaného při výrobě kyseliny adipové.

Potvrdili tak návrh Evropské komise z listopadu minulého roku, o kterém jsme Vás na stránkách našeho bulletinu již informovali. Výbor pro změny klimatu nicméně posunul datum, od něhož by využívání těchto kreditů mělo být v rámci evropského systému pro obchodování s povolenkami (EU ETS) zakázáno: oproti původnímu návrhu Komise, která počítala se zákazem k 1. 1. 2013 posunuli toto datum na 1. 5. 2013.

Členské státy tak přijaly výtky investorů, kteří se dožadovali naplnění stávajících pravidel, dle kterých mají podniky na vyřazení kreditů z roku 2012 prostor do 30. 4. 2013, a upozorňovali tak na možnou retroaktivitu rozhodnutí. Pokud se v tříměsíční lhůtě k rozhodnutí nevyjádří negativně Evropský parlament, návrh bude definitivně formálně přijat Evropskou komisí.

Více viz: [↗](#)

EVROPSKÁ UNIE BOJUJE S ELEKTROODPADEM

Pravidla pro sběr a recyklaci elektrického a elektronického odpadu v EU by se měla dle Evropského parlamentu zpřísnit.

Europoslanci 3. února schválili v prvním čtení velkou většinou revidovanou směrnici o odpadu z elektrických a elektronických spotřebičů, navrhuje mj. aby členské státy do roku 2016

zajistily sběr 85 % elektroodpadu vyprodukovaného na jejich území. Každý Evropan v současnosti vyprodukuje ročně až 20 kg elektroodpadu, mezi který patří např. staré ledničky, televizory, počítače či mobilní telefony. Tento odpad obsahuje často nebezpečné látky jako olovo, rtuť či arzen. Poslanci doporučují, aby bylo recyklováno až 75 % elektroodpadu a 5 % povinně připraveno k opětovnému použití. Zpřísnit by se měl také vývoz elektroodpadu z EU – v současnosti se totiž velké množství

ENERGETICKÁ POLITIKA EU

Členské státy potvrdily
restrikce CDM kreditů

Evropská unie
bojuje s elektroodpadem

**Nové vystoupení lorda
Sterna ke změnám
klimatu**

**Založení sítě pro ochranu
kritické energetické
infrastruktury**

EU podniká kroky
ke snazší realizaci
plynovodu Nabucco

Kanada vyzývá EU
k intenzivnější spolupráci
na projektech CCS

odpadu z Evropy nelegálně vyváží do rozvojových zemích, kde jej často v nevyhovujících podmínkách zpracovávají i děti. Dle Parlamentu by měl vývozce odpadu nést zodpovědnost za skutečné znovupoužití materiálu. Poslanci také prosazují, aby se na elektroodpad vztahovala zásada „znečišťovatel platí“ – na sběr a zpracování odpadu by tak měli přispívat výrobci elektrospotřebičů. Nová pravidla by se měla vztahovat na veškerý elektroodpad, výjimku by měly mít pouze pevné instalace, nástroje velkých rozměrů, vojenská zařízení a stroje či fotovoltaické články ze solárních panelů. Směrnici se na svém březnovém zasedání bude zabývat Rada pro životní prostředí.

Více viz: [↗](#)

NOVÉ VYSTOUPENÍ LORDA STERNA KE ZMĚNÁM KLIMATU

9. února vystoupila na půdě Evropského parlamentu k tematice klimatických změn řada významných řečníků.

Jedním z nich byl i lord Stern, autor ekonomického zhodnocení změn klimatu z roku 2006, známého rovněž jako Sternova zpráva. Ve svém vystoupení se věnoval opět především otázkám souvisejícím se změnami klimatu.

Stávající ekonomické obtíže neoznačil za překážku ospravedlňující stagnaci, ale naopak příležitost, jak se více přiblížit nízkouhlíkové ekonomice. Mezi nástroje, jak tohoto přeorientování – nové průmyslové revoluce – dosáhnout a tím zamezit masové celosvětové migraci způsobené nárůstem teploty, zmínil potřebu vyššího ocenění emisí, modernizaci energetických sítí a mnohem větší objem prostředků investovaných do vědy a výzkumu. Využít tuto příležitost, jejíž výsledky jsou srovnatelné s přínosy a výstupy předcházejících průmyslových revolucí, však podle lorda Sterna znamená ukončit váhání nad významem změn klimatu a začít co nejdříve jednat, jako již jedná například Čína v oblasti čistých technologií.

Více viz: [↗](#)

ZALOŽENÍ SÍTĚ PRO OCHRANU KRITICKÉ ENERGETICKÉ INFRASTRUKTURY

Ochrana evropských energetických soustav je na žebříčku priorit všech představitelů energetického sektoru řazena velmi vysoko; tato skutečnost byla již v roce 2006 reflektována balíčkem Komise, který na základě Zeleňé knihy z předcházejícího roku položil základy Evropského programu na ochranu kritické infrastruktury.

Aktuálně tato priorita představuje jeden z hlavních motivů generálního ředitelství Evropské komise pro energetiku, které nedávno zřídilo síť pro kritickou energetickou infrastrukturu, zahrnující provozovatele elektrických, plynových i ropných soustav. Hlavním cílem Tematické sítě k ochraně kritické energetické infrastruktury (TNCEIP) je prozatím výměna zkušeností v souvislosti s otázkami bezpečnosti infrastruktury na evropské úrovni. Ze strany Komise je tato aktivita fakticky ztělesněním posílení jednoho z pilířů energetické politiky EU – zabezpečení spolehlivých dodávek energií, kdy se snaží dále zvyšovat úroveň zabezpečení infrastruktury proti vnějším hrozbám. Tematická síť

ENERGETICKÁ POLITIKA EU

Členské státy potvrdily
restrikce CDM kreditů

Evropská unie
bojuje s elektroodpadem

Nové vystoupení lorda
Sterna ke změnám
klimatu

Založení sítě pro ochranu
kritické energetické
infrastruktury

EU podniká kroky
ke snazší realizaci
plynovodu Nabucco

Kanada vyzývá EU
k intenzivnější spolupráci
na projektech CCS

se bude věnovat otázkám z oblasti hodnocení hrozeb, řízení rizik, kybernetické bezpečnosti, a dalších. Členové sítě se budou setkávat každé tři měsíce – další setkání proběhne v polovině dubna v Bruselu.

Více viz: [21](#)

EU PODNIKÁ KROKY KE SNAŽŠÍ REALIZACI PLYNOVODU NABUCCO

EU vyzvala konsorcia projektů Nabucco a ITGI (plynovod Turecko-Řecko-Itálie) ke sloučení těchto dvou strategických plynovodů.

Tím by se mělo přivedení zemního plynu z Ázerbajdžánu a Turkmenistánu do Evropy stát opět reálnější. Návrh počítá s tím, že nejprve by došlo k realizaci ITGI, která by vyžadovala přibližně 2,5 mld. EUR, načež by se později zahájily práce na plynovodu Nabucco v předpokládané výši 7,9 mld. EUR. Fakticky by toto sloučení znamenalo celkové snížení nákladů, se kterým by však byly spojeny i nižší dodávky plynu v první fázi projektu – ty by dosáhly původně plánované výše 30 mld. m³ ročně až po dokončení severní odbočky do Rakouska. Tato alternativní přepravní trasa je důležitá pro Evropu především ze strategického hlediska v souvislosti se snahami EU

o diverzifikaci přepravních tras a dodavatelů zemního plynu.

Viz: [21](#) a [21](#)

KANADA VYZÝVÁ EU K INTENZIVNĚJŠÍ SPOLUPRÁCI NA PROJEKTECH CCS

Dough Jamie, vedoucí vládního programu pro vývoj a realizaci technologie zachycování a ukládání uhlíku (CCS) v kanadské provincii Alberta, ve svém nedávném interview poskytnutém pro EurActiv vyzývá k zesílení spolupráce na tomto poli mezi Kanadou a Evropskou unií.

Ta by se měla odrazit zejména ve větším sdílení vzájemných zkušeností a v podpoře (i finanční) pilotních projektů CCS. Pro Kanadu, a především její provincie Albertu a Saskatchewan, představuje CCS klíčovou technologii pro snižování emisí CO₂ z místních uhelných elektráren a těžby ropy z břidlicových písků. Pro čtyři plánované pilotní projekty v Albertě vyčlenila provinční vláda cca 2 mld. kanadských dolarů. Se spuštěním prvního se počítá již v roce 2012, zbývající tři projekty by měly být plně funkční do roku 2015 a měly by zachytit více než 4 miliony tun CO₂ ročně. V Saskatchewanu již byly spuštěny komerční projekty na využití od-

padního CO₂ pocházejícího ze zplyňování uhlí při těžbě ropy. Kanadská vláda dále přislíbila 240 mil. kanadských dolarů pro demonstrační CCS projekt *Boundary Dam*, který by měl být spuštěn v roce 2013. I když je Kanada v otázce CCS velmi aktivní, dosavadní spolupráce s EU se týká pouze výměny zkušeností a nejlepších praktik. Pokud jde o financování, podpora ze strany EU se zaměřuje výhradně na evropské projekty. Brzdou dalšího rozvoje spolupráce by mohly být i zatím neověřené informace ze Saskatchewanu, kde společnost Genovus během tří let napumpovala 13 mil. tun CO₂ do již téměř vyčerpávaných ložisek ropy a nyní čelí obvinění místních farmářů, že plyn začal unikát a jeho vysoká koncentrace v půdě ohrožuje úrodu a způsobuje úhyn dobytka.

Více informací nalezete na: [21](#)

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Obama požaduje
urychlení investic do
čistých technologií

Švédové spustili
historicky největší cvičení
při simulaci jaderné
havárie

Vattenfall možná
neobnoví činnost
reaktoru v Německu

Komisař Oettinger
chce propagovat
investice do energetiky
prostřednictvím
roadshow

OBAMA POŽADUJE URYCHLENÍ INVESTIC DO ČISTÝCH TECHNOLOGIÍ

Americký prezident Barack Obama navrhl urychlení investic do výzkumu čistých technologií a také do rozvoje nových malých nukleárních reaktorů.

Tento záměr je poměrně ambiciózní ve světle navrženého rozpočtu, jehož ústředním cílem je úspora veřejných výdajů. Nový rozpočet pro rok 2012 má přesto navýšit prostředky ministerstva pro energetiku o 12 % a rovněž zdvojnásobit financování vědeckého výzkumu.

Návrh ovšem vyžaduje schválení Kongresu. Tam může narazit, neboť republikáni, kteří porazili demokraty v listopadových volbách, požadují výraznější snížení výdajů a v otázkách klimatických změn jsou velmi skeptičtí.

Hlasy republikánů by mohl prezident Obama získat v podpoře jaderné energie. V této oblasti by měl být podporován zejména výzkum a rovněž projekty malých, méně investičně náročných jaderných reaktorů (tzv. Small Modular Reactors). Podle americké komise pro regulaci jaderné energie (US NRC) ovšem potrvá ještě dlouhou dobu, než se prověří, zda tyto malé reaktory jsou dostatečně bezpečné.

Více viz: [21](#)

ŠVÉDOVÉ SPUSTILI HISTORICKY NEJVĚTŠÍ CVIČENÍ PŘI SIMULACI JADERNÉ HAVÁRIE

Ve středu 2. února odstartovaly švédské úřady historicky nejrozsáhlejší nácvik opatření, jichž bude zapotřebí v případě havárie v některé z tamních jaderných elektráren.

Cvičení potrvá do dubna t. r. a podílet se na něm bude 6000 osob a 70 vládních a bezpečnostních agentur včetně švédské policie. Cvičení bylo zahájeno simulací náhlého výpadku dvou ze tří reaktorů v jaderné elektrárně OKG ve městě Oskarshamn na jihovýchodě Švédska. Později bude v rámci cvičení simulován únik jaderného odpadu, při kterém musí

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Obama požaduje urychlení investic do čistých technologií

Švédové spustili historicky největší cvičení při simulaci jaderné havárie

Vattenfall možná obnoví činnost reaktoru v Německu

Komisař Oettinger chce propagovat investice do energetiky prostřednictvím roadshow

nasazené složky okamžitě informovat veřejnost a evakuovat obyvatele ohrožených oblastí. Podle vyjádření Helene Lindbergové, generální ředitelky švédské civilní agentury pro mimořádné události (Swedish Civil Contingencies Agency), je důležité vyzkoušet, jak v takových případech komunikovat s veřejností. Celá akce se připravovala již od listopadu 2009. Podnětem byla zpráva švédského kontrolního úřadu z roku 2007, která konstatovala nedostatky v připravenosti státních úřadů na případnou jadernou havárii. Zpráva o průběhu cvičení by měla být publikována do konce letošního roku.

Více viz: [📄](#)

VATTENFALL MOŽNÁ NEOBNOVÍ ČINNOST REAKTORU V NĚMECKU

Švédská společnost Vattenfall možná nebude restartovat svůj poruchový reaktor v Brunsbüttelu blízko Hamburku, neboť jeho modernizace se zatím jeví jako příliš nákladná.

Podle Oysteina Losetha, generálního ředitele společnosti Vattenfall, musí společnost nejdříve prověřit ekonomickou proveditelnost a na základě těchto výpočtů učinit rozhodnutí. To by mělo padnout do letošního léta. Brunsbüttel je jeden z nejvíce problematických reaktorů

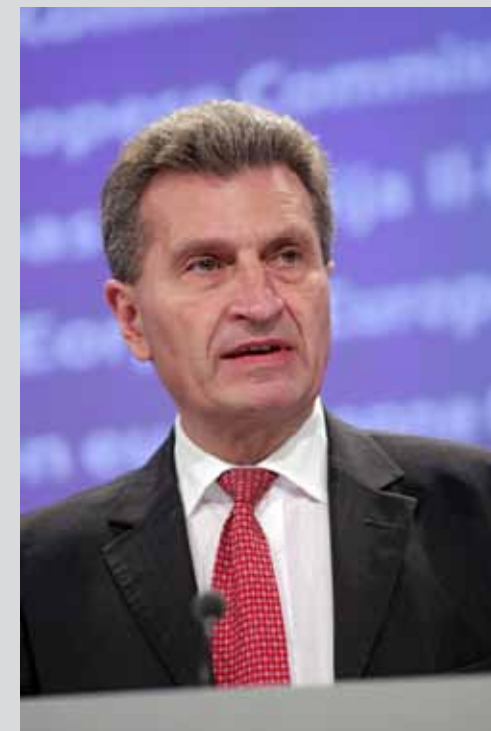
v Německu, k jeho odpojení ze sítě došlo již v létě 2007, poté co požár způsobil nouzové vypnutí. Podobný incident v blízkém Krümmelu, kde reaktor provozuje Vattenfall a německá společnost E.ON, vedl k uzavření tohoto zařízení v červnu 2007.

Více viz: [📄](#)

KOMISAŘ OETTINGER CHCE PROPAGOVAT INVESTICE DO ENERGETIKY PROSTŘEDNICTVÍM ROADSHOW

Na konferenci „Elektroenergetická infrastruktura pro Evropu bez emisí“, kterou dne 10. února uspořádala asociace evropských přenosových soustav v elektroenergetice ENTSO-E, oznámil evropský komisař pro energetiku Günther Oettinger, že připravuje pro evropskou veřejnost „energetickou roadshow“.

Tyto veřejné prezentace by měly proběhnout jako doprovodné akce k sérii legislativních návrhů k energetice, které budou Komisí představeny do začátku léta. Podle Oettingera je velmi důležité upozornit na potenciál, který skýtají investice do energetické infrastruktury.

Akce by měla pomoci získat více peněz na boj proti klimatickým změnám a podnítit zájem o tvorbu pro-investičních projektů. Podrobnosti a logistika celého záměru ovšem nejsou zcela jasné; podle Oettingerovy kanceláře by měla Evropská komise hrát spíše roli prostředníka a koordinátora podobných roadshow.

Více viz: [📄](#)

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

**Elektrické propojení
Evropy a Turecka
vstupuje do druhé fáze**

**Nový kodex komisařům
zakáže pobyty
na jachtách**

**Chytrá regulace pro
chytré sítě**

**Agáve – je libo tequila
nebo benzín?**

ELEKTRICKÉ PROPOJENÍ EVROPY A TURECKA VSTUPUJE DO DRUHÉ FÁZE

V našem bulletinu jsme vám již loni přinesli informaci o zahájení paralelního propojení sítě tureckého provozovatele přenosové soustavy elektřiny TEIAS s evropským systémem ENTSO-E na hranicích s Bulharskem a Řeckem, které bylo zkušebně zahájeno 18. září 2010.

První „stabilizační“ etapa trvala sice déle než původně avizovaných 14 dní, během tohoto období se však podařilo účinně eliminovat jak

negativní rozkmity ve frekvenci tak neplánované odchylky elektrického proudu. Toto propojení tak vstoupilo 21. února 2011 úspěšně do druhé fáze, v rámci které začnou nekomerční oboustranné přenosy elektřiny mezi jednotlivými operátory přenosových soustav, a to v obou směrech na italsko-turecké i bulharsko-turecké hranici s celkovou nulovou bilancí pro všechny zúčastněné. Tato fáze by měla dle plánu trvat dva týdny, přičemž vyhodnocení výsledků by mělo být známo v polovině března.

Na tyto výsledky naváže počátkem května rozhodnutí ENTSO-E, zda toto propojení může vstoupit do třetí fáze, ve které již bude možné toto propojení využívat k – prozatím omezenému – přeshraničnímu obchodování s elektřinou. Testování omezeného obchodního provozu bude trvat dalších 11 měsíců, po jejichž skončení je možné předpokládat plné propojení obou sítí.

Více viz: [▶](#)

NOVÝ KODEX KOMISAŘŮM ZAKÁŽE POBYTY NA JACHTÁCH

Nový deontologický kodex komisařů, jehož návrh představil 10. února vedoucím představitelům Evropského parlamentu šéf unijní exekutivy José Manuel Barroso, by měl členům kolegia mj. zakázat prázdniny na palubách jachet a soukromých letadel podnikatelů.

Zpráva, že nový kodex komisařům nedovolí přijmout pohostinnost s výjimkou případů, kdy je tato přijímána v souladu s diplomatickými a zdvořilostními zvyky, přichází ve chvíli, kdy se přední francouzští představitelé dostali pod silný tlak v souvislosti s prázdninami trávenými na útraty egyptské vlády či tuniských byznysmenů blízkých bývalému

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIElektrické propojení
Evropy a Turecka
vstupuje do druhé fázeNový kodex komisařům
zakáže pobyty
na jachtáchChytrá regulace pro
chytré sítěAgáve – je libo tequila
nebo benzín?

prezidentovi Ben Alimu. V praxi by tak komisaři mohli využívat diplomatickou pomoc na cestách pouze během oficiálních cest, nikoli během soukromých prázdnin. Cílem opatření je zabránit vzniku konfliktu zájmů i v případech, kdy by komisaři využili pohostinnosti svých soukromých přátel z doby předcházející jejich nástupu do funkce. Návrh kodexu je však kritizován mj. proto, že podle některých hlasů nedostatečně řeší otázku dalšího působení komisařů po ukončení mandátu. Kritizovány byly zejména případy bývalých komisařů Güntera Verheugena či Charlieho McCreevyho, kteří se po skončení mandátu stali konzultanty pro Royal Bank of Scotland či RyanAir.

Dle současného návrhu by měla být z jednoho na jeden a půl roku prodloužena lhůta, během které musí bývalí komisaři stávající kolegium žádat o souhlas s nástupem do nového zaměstnání. Během osmnácti měsíců po odchodu z funkce by také bývalí komisaři neměli pracovat na tématech týkajících se jejich bývalého portfolia. S novým kodexem musí vyjádřit souhlas Evropský parlament.

Více viz: [21](#)

CHYTRÁ REGULACE PRO CHYTRÉ SÍTĚ

Aktivita v oblasti tzv. chytrých sítí v posledních letech neustále stoupá, a to co do rozsahu a počtu projektů i zúčastněných subjektů.

Množství projektů a použití rozmanitých technologií s nestejnými výsledky vyvolává potřebu analýzy současných přístupů v oblasti regulace a financování distributorů elektřiny a snahu o navržení nových, více harmonizovaných přístupů, které budou lépe odpovídat novým podmínkám. Tato potřeba nové formy regulace na úrovni distribuce pod heslem *chytrá regulace chytrých sítí* je hlavním závěrem studie zkoumající

regulatorní prostředí publikované sdružením Eurelectric. Ze studie *Regulace chytrých sítí* vyplývá, že distributoři nejsou v současném režimu motivováni k investicím, které si vyžaduje transformace na energeticky efektivní a nízkouhlíkovou ekonomiku. Ty by přitom dle odhadů Mezinárodní energetické agentury mohly do roku 2035 činit až 480 mld. Eur. Eurelectric proto vyzývá ke včasné revizi současné finanční regulace, která neposkytuje stimul k dlouhodobé podpoře demonstračních projektů, inovací a vědy a výzkumu – nezbytných předpokladů dalšího rozvoje odvětví ve prospěch kvalitnějších služeb pro konečné zákazníky a benefitů v oblasti životního prostředí. Jak uzavírá studie, distributoři budou mít v podstatě pouze dvě možnosti: aplikovat přístup „fit and forget“, spočívající v masivním rozšíření a posílení sítí anebo jít cestou „smart grids“. Oba přístupy jsou finančně náročné a umí se vyrovnat s integrací nestabilní energie z obnovitelných zdrojů. Ale jen druhý z nich přímo motivuje ke snížení spotřeby a vyšší alokační efektivnosti.

Více informací naleznete na:

AGÁVE – JE LIBO TEQUILU NEBO BENZÍN?

Rostoucí celosvětová poptávka po biopalivech, doprovázená vyšší informovaností a obavami z možných negativních dopadů využívání tradičních potravinářských plodin pro výrobu biopaliv na potravinovou bezpečnost, přiměla odborníky věnovat pozornost výzkumu využitelnosti méně tradičních, avšak udržitelnějších plodin.

V této souvislosti se hodně hovoří o tzv. energetických rostlinách, víceletých nebo trvalých plodinách (např. miskantách, šťovíku apod.). Tyto rostliny mají obecně vyšší výhřevnost a lze je pěstovat v okrajových či odlehlých částech orné půdy s malou nebo žádnou náročností na

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Elektrické propojení
Evropy a Turecka
vstupuje do druhé fáze

Nový kodex komisařům
zakáže pobyty
na jachtách

Chytrá regulace pro
chytré sítě

Agáve – je libo tequilu
nebo benzín?

hnojení. Z tohoto pohledu je jejich produkce sice udržitelnější, ale limituje ji požadavek na klima s relativně vysokým úhrnem srážek. Není tedy možná na nevyužívaných plochách (odhadem asi 3,6 mld. ha) v suchých a polosuchých klimatických pásmech.

Možná se však blýská na lepší časy. Podle článku „*Agave Fuels Excitement as a Bio-energy Crop*“ uveřejněném na serveru ScienceDaily dva druhy agáve, v současnosti proslulé spíše pro své používání při výrobě alkoholických nápojů, výrazně překračují výnosy z jiných plodin pro výrobu biopaliv a přírodních vláken.

Mimoto jsou agáve unikátní ve schopnosti mimořádně šetrně a zároveň efektivně nakládat se zásobami vody a dobře proto prospívají v suchých a polosuchých oblastech, kde nekonkurují běžné potravinářské produkci. Díky těmto vlastnostem by se jejich produkce mohla stát jedním z ekonomicky významných rozvojových stimulů rozsáhlých oblastí Afriky, Austrálie a Mexika. Podle vědců existují přitom ještě produktivnější druhy agáve, které však dosud nebyly testovány. Budeme se tedy v budoucnu muset dělit o požitek, který zpracovaná agáve nabízí, s našimi plechovými miláčky?

Více informací naleznete: [↗](#) a: [↗](#)

PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU

Komise schválila převzetí International Power společností GDF Suez

Komise spustila výzvu pro projekty týkající se inteligentní energetiky

Komise zahájila veřejnou konzultaci o problematice pevné a plyné biomasy

Komise dala zelenou převzetí společnosti Draka Holding firmou Prysmian

KOMISE SCHVÁLILA PŘEVZETÍ INTERNATIONAL POWER SPOLEČNOSTÍ GDF SUEZ

Dne 26. ledna se Evropská komise rozhodla posvětit navrhované převzetí britské společnosti International Power francouzskou společností GDF Suez.

Schválení této významné fúze přitom spojila s podmínkou, že International Power prodá svůj podíl v belgické společnosti T-Power, která připravuje v roce 2011 spuštění nové elektrárny v zemi. Komise totiž dospěla k názoru, že by GDF Suez mohl po dokončení akvizice využít citlivých informací získaných prostřednictvím provozu T-Power na belgickém energetickém trhu oproti svému přímému konkurentovi RWE Essent a neúměrně zvyšovat cenu elektřiny na belgickém velkoobchodním trhu a tím narušit konkurenční prostředí. Obě společnosti na podmínky Evropské komise přistoupily, podílu v T-Power se zbaví a kontrakt na obsluhu a údržbu elektrárny poskytnou třetím stranám. Žádné další problémy Komise v navrhovaném spojení nenalezla.

Více viz: [↗](#)

KOMISE SPUSTILA VÝZVU PRO PROJEKTY TÝKAJÍCÍ SE INTELIGENTNÍ ENERGETIKY

Evropská komise v lednu vypsala letošní kolo výběru příjemců dotací z fondu Intelligent Energy – Europe (IEE).

Přihlášky do výběrového řízení musí být podány do 12. března. Úspěšní předkladatelé

projektů se podělí o finanční částku ve výši 67 milionů EUR. Projekty se musí zaměřit na podporu širšího využití obnovitelných zdrojů energie a napomoci tak Evropě splnit závazky, které si vytkla v rámci boje s dopadem klimatických změn (viz též rubrika Často kladené otázky). Komise rovněž zahájila jednání s autory 60 projektů (z celkového počtu 349 přihlášených), které postoupily do užšího výběru v roce 2010. Tyto konzultace budou probíhat do března letošního roku. **Více viz:** [↗](#)

PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU

Komise schválila převzetí
International Power
společností GDF Suez

Komise spustila výzvu
pro projekty týkající se
inteligentní energetiky

Komise zahájila veřejnou
konzultaci o problematice
pevné a plyné biomasy

Komise dala zelenou
převzetí společnosti
Draka Holding firmou
Prysmian

KOMISE ZAHÁJILA VEŘEJNOU KONZULTACI O PROBLEMATICE PEVNÉ A PLYNNÉ BIOMASY

Evropské komise otevřela dne 1. února veřejnou konzultaci o problematice využití pevné a plyné biomasy pro výrobu elektrické energie, tepla a chlazení.

Možnost předkládat připomínky a náměty bude veřejným orgánům, soukromým organizacím, firmám, asociacím, ekologickým sdružením, ale i jednotlivým občanům přístupná do 29. března. Konzultace se zaměřuje na kritéria udržitelnosti pro využití zmíněných druhů biomasy, které by

se podle záměru evropských orgánů měly stát alternativou k biopalivům a biokapalinám; navazuje přitom na první zprávu z února minulého roku, která o požadavcích na udržitelnost pojednávala. Komise slibuje výstupy z konzultace využít při dopracování předkládaných návrhů.

Více viz: [↗](#)

KOMISE DALA ZELENOU PŘEVZETÍ SPOLEČNOSTI DRAKA HOLDING FIRMOU PRYSMIAN

Italský výrobce kabelů, využívaných v energetice a telekomunikacích, společnost Prysmian může převzít svého nizozemského konkurenta Draka Holding.

Rozhodla o tom dne 9. února Evropská komise, která na plánované akvizici neshledala žádné problematické body. Italská společnost se po pohlcení Draka Holdingu stane největším světovým výrobcem kabelů, kterým dosud byla francouzská společnost Nexans. Komisaři nicméně dospěli k názoru, že akvizice nenaruší konkurenční prostředí na tomto trhu, protože na něm funguje dostatečné množství dalších dodavatelů.

Více viz: [↗](#)

PRVNÍ ENERGETICKÝ SUMMIT EU

Lídry států Evropské unie se sešli 4. února na historicky prvním summitu sedmadvacítky zasvěceném energetice.

Mezi jeho nejvýznamnější výsledky patří stanovení nových termínů pro dokončení jednotného evropského energetického trhu a propojení elektrické a plynové infrastruktury a konzultace Evropské komise před uzavřením bilaterálních smluv o energetických dodávkách s třetími zeměmi.

Jedním z nejambicióznějších závěrů summitu je, že vnitřní trh s elektřinou a plynem by měl být dokončen již do roku 2014, aby byl umožněn volný tok plynu a elektrické energie. Shoda panovala na tom, že je zejména zapotřebí, aby vnitrostátní regulační orgány a provozovatelé přenosových/přepravních soustav ve spolupráci s Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů posílily činnost v oblasti propojování trhů (tzv. market coupling).

Rozličné iniciativy členských států, jejichž cílem je integrace trhů a sítí na regionální úrovni, či další iniciativy, které k tomuto cíli přispívají, zasluhují podporu. Summit rovněž

vyzval národní a evropské autority k přijetí technických standardů pro dobíjecí stanice pro elektromobily do poloviny roku 2011 a pro smart-metry do konce roku 2012.

Evropská komise by také měla předložit nové návrhy pro chytré sítě, které by usnadnily přenos kapacit z nových větrných a slunečních zdrojů. Žádná země Evropské unie by dle hlav států a šéfů vlád neměla být po roce 2015 izolována od evropských plynárenských a elektroenergetických sítí a energetická bezpečnost žádného členského státu EU by neměla být ohrožena nedostatkem odpovídajícího propojení. Summit nicméně nepřijal rozhodnutí o případném spolufinancování projektů přeshraničního připojení ze strany EU.

Zejména Německo již dříve dalo najevo, že by prostředky na investiční projekty měly pocházet pouze ze soukromých zdrojů. K rozhodnutí by tak mělo dojít do června tohoto roku, kdy má Komise přijít se seznamem

projektů, které jsou opodstatněné z pohledu energetické bezpečnosti a solidarity, avšak nejsou schopny přilákat dostatek soukromých investic.

Od ledna 2012 budou také členské státy v zájmu společné energetické bezpečnosti informovat Komisi o všech nových a existujících bilaterálních smlouvách o dodávkách energie s třetími zeměmi. Komise pak i v této souvislosti do června tohoto roku připraví zprávu o energetické bezpečnosti sedmadvacítky a její konzistentnosti se zahraničně-politickými cíli Unie.

Více viz: [➤](#)

Události z energetiky

6. ÚNORA oznámila polská energetická společnost PGE otevření tendru na poskytování konzultačních služeb pro plánovanou výstavbu jaderné elektrárny. Vítěz konkurzu obdrží desetiletý kontrakt ve výši 1,25 miliard zlotých. [📄](#)

7. ÚNORA se americká společnost Enscó, zabývající se těžbou ropy, dohodla na převzetí konkurenční firmy Pride International. Enscó se tím zařadí na druhé místo na světě v oblasti podmořské těžby ropy a zemního plynu. [📄](#)

21.–24. BŘEZNA se v Amsterdamu uskuteční veletrh Gastech. Nizozemská metropole se tak na čtyři dny stane evropským centrem plynárenství. Součástí veletrhu bude rovněž tématická konference. Více na [📄](#)

6.–9. DUBNA se v Moskvě uskuteční mezinárodní energetické fórum (MIEF). Podtitulem této akce je „Ruský palivový a energetický komplex v 21. století“. Fórum proběhne v moskevské CHE Manege. Podrobnosti na [📄](#)

13.–14. DUBNA hostí indická Bombaj konferenci s názvem FutureFuels 2011. Pro zájemce o paliva budoucnosti bude kromě odborné diskuze připravena řada workshopů a bohatý doprovodný program. Více naleznete zde [📄](#)

11.–15. DUBNA proběhne tradiční Týden udržitelné energetiky – Sustainable Energy Week 2011 (EUSEW). Po celé Evropě bude probíhat množství akcí spojených s tematikou „čisté energie“. Centrem aktivit v rámci EUSEW bude Brusel. Podrobnosti na [📄](#)

OBNOVITELNÉ ZDROJE – SITUACE V EVROPĚ

Dne 31. ledna zveřejnila Evropská komise sdělení o obnovitelné energii resp. pokroku v naplňování cílů pro rok 2020. Protože se jedná o téma v sektoru energetiky nesmírně živé a diskutované, přinášíme a komentujeme v naší rubrice Často kladené otázky některé nejzajímavější údaje z této zprávy.

Jak EU definuje obnovitelné zdroje?

Za obnovitelné zdroje energie (OZE) se podle definicí používaných pro účely plnění cílů pokládají větrná, sluneční a vodní energie apod. Hlavním motivem pro podporu obnovitelných zdrojů je snížení znečištění a redukce emisí CO₂. Je však důležité připomenout, že názory na skutečné přínosy jednotlivých druhů OZE i v rámci environmentálních dopadů nejsou zcela jednotné – velkou diskusi např. vzbuzují důsledky masivního pěstování plodin pro výrobu biopaliv.

K čemu se EU v oblasti obnovitelných zdrojů zavázala?

Směrnice o obnovitelných zdrojích z roku 2009 stanovila konečný závazný cíl dosáhnout do roku 2020 podílu obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie.

Pro jednotlivé členské státy pak byly stanoveny individuální cíle podílu OZE na spotřebě energií; tyto cíle členské státy konkretizovaly v tzv. Národních akčních plánech. Pro sektor dopravy pak byl stanoven specifický cíl 10% podílu

OZE na celkovém objemu spotřeby pohonných hmot.

Jaký je stav v mezidobí?

Členské státy uvedly ve svých Národních akčních plánech indikativní tj. nezávazné cíle pro rok 2010. Podle sdělení EK by mělo splnit své vlastní odhady v případě elektrické energie 7 členských států, v případě dopravy 9 států. Česká republika se řadí v oblasti elektrické energie k „úspěšnější“ polovině států, v případě dopravy je původním předpokladům vzdálenější.

Jaké náklady si vyžádá naplňování cílů OZE?

Evropská komise ve svém sdělení sama uvádí nutnost podstatného vzrůstu finančních investic do produkce OZE. Podle EK by se měly zvýšit až na enormní sumu 70 mld. EUR ročně (pro srovnání: v roce 2009 činily tyto prostředky 35 mld. EUR). V oblasti nákladů na OZE lze spatřovat jeden z klíčových problémů, zejména vzhledem k přetrvávajícím důsledkům finanční krize – závazný 20% cíl byl formulován v době hospodářské konjunktury a je otázkou,

jaké prostředky jsou vlastně adekvátní v současnosti a blízké budoucnosti. Sama Komise se tohoto aspektu dotýká, byť pouze v obecné rovině, když ve svém sdělení zmiňuje nutnost zacházet se zdroji co nejeefektivněji.

Jaké další požadavky za účelem plnění cílů jsou kladeny v oblasti OZE?

Komise zmiňuje zejména modernizaci sítí pro přenos a distribuci elektřiny. Skutečně, tento problém se ve světle nejčerstvějších zkušeností jeví jako kritický. Nestálost dvou nejrychleji rostoucích zdrojů – větrné a solární energie – klade enormní nároky na schopnost současných energetických soustav integrovat vyrobenou elektřinu bez rizika výpadků. Spolu s nedostatkem finančních zdrojů, problematickými parametry některých druhů podpor OZE (viz otázka, jak nastavit způsoby a míru podpory, aby se pouze nevytvářel prostor pro umělou, regulací „živenou“ konkurenceschopnost OZE) je stabilita sítí nejdůležitější podmínkou, bez jejíhož splnění se politické cíle mohou obrátit proti svému původnímu smyslu.